

[Følgrebrev / mail]

Børne- og undervisningsudvalget, BUU

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Att. Udvalgsassistent Dan Westfall

Kære medlemmer af Børne- og Undervisningsudvalget

I forbindelse med mødet i Børne- og Undervisningsudvalget d. 26-09-19, vil vi gerne takke for, at udvalget tog sig tid til at lytte til os og stille interesserede spørgsmål i den korte tid, der var til rådighed.

Vi vil kort opridse vores væsentligste pointer, for til sidst at invitere til en yderligere dialog om arbejdsmarkedsuddannelserne i Danmark - om hvilken betydning denne del af uddannelsessystemet har for de fag- og ufaglærte - og om årsagerne til systemets aktuelle krise.

Vores væsentligste pointe er, at efterspørgslen på arbejdsmarkedsuddannelser i Danmark er *politisk bestemt*, idet den langt hen ad vejen determineres af økonomiske rammevilkår. I praksis handler det altså om den politiske regulering af f.eks. undervisningstakster, deltagerbetaling, befordringstilskud, prislofter og refusioner for uddannelsesaktivering.

Derfor skal forklaringen på de seneste års store aktivitetsfald også søges i de *politiske beslutninger* om ændringer i de økonomiske rammevilkår for udbud af AMU i Danmark. På samme vis skyldtes stigningen i AMU-aktiviteter i perioden 2008-2010 også en periode med gode rammevilkår i kombination med en økonomisk krise og konjunkturedgang på arbejdsmarkedet.

På mange måder er AMU fanget i en reformintensiv bermudatrekant mellem undervisnings-, beskæftigelses- og erhvervsministerielle interesser. Alle har interesse i området, men ingen ministerier vil påtage sig et egentligt ansvar.

Derfor er det vores konklusion, at en øget politisk bevågenhed om arbejdsmarkedsuddannelserne vil være afgørende for den politiske målsætning om at "satse på uddannelse". Dernæst følger naturligvis tilvejebringelsen af forbedrede rammevilkår, der sikrer, at uddannelsesinstitutionernes også *kan* imødekomme målsætningerne. Men det første skridt er og bliver den politiske bevågenhed på området - og vi håber efter mødet i torsdags, at vi har taget et skridt i den rigtige retning.

AMU er fortsat det hurtigste redskab, som vi har i "uddannelses-værktøjskassen". Det tager årevis at uddanne nye unge faglærte. De hurtige og fleksible AMU uddannelser er det bedste og mest effektive redskab, vi har til opkvalificering af arbejdsstyrken mens vi venter på, at EUD reformerne begynder at virke.

AMU er ligeledes et vigtigt redskab i sikringen af arbejdskraftsudbuddet. Således kan man ikke bare forhøje pensionsalderen - uden samtidig at have et velfungerende system af arbejdsmarkedsuddannelser. Der er brug for et efteruddannelsessystem, som kan omskole danskerne, så de kan blive på arbejdsmarkedet i længere tid.

Men i dag vakler det danske uddannelsesberedskab - og den aktuelle situation på arbejdsmarkedsuddannelserne er kritisk. Gennem det seneste årti har AMU-skolerne været genstand for en lang række besparelser og effektiviseringer. Resultatet er, at danskerne efteruddanner sig mindre og vi risikerer en marginalisering af de kortuddannede fra arbejdsmarkedet og en forøgelse af udenlandsk rekruttering.

En helt særlig problemstilling i den danske uddannelsesdebat om voksne vedrører de voksne ufaglærte. Senest er der i denne debat dukket et gammelt spørgsmål op blandt forklaringerne på de ufaglærtes manglende anvendelse af efteruddannelsessystemet. I mange debatter forlyder det nu, at de ufaglærte simpelthen mangler den fornødne "motivation". Vi mener naturligvis, at der er *mange* problemer med denne forklaring – og vi tillader os derfor, at vedhæfte vores stemme i debatten og i diskussionen af dette tema.

Men tillad os igen afslutningsvis at takke for muligheden for at komme til orde. Og lad os ved samme lejlighed udstrække en stående invitation til udvalgets medlemmer - dersom de skulle ønske at besøge os og møde den snart 60 år gamle hjørnesteen i det danske flexicurity-system.

Med venlig hilsen

Direktør Torben Pedersen, AMU Vest
Direktør Peter Thomsen, AMU Nordjylland